

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Bpest a háboru alatt.*

Forrás: *Világ*

Bp. 1915 III. 10

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

" 1915 "

Személy

Helyszám

Budapest a háboru alatt

A főváros a közélelmezésért

A főváros hatóságának legfontosabb gondja most, hogy miképpen látja el liszttel és hussal Budapest publikumát a háboru ideje alatt. A feladat nem könnyű, nemcsak azért, mert az árak egyre emelkednek, de azért is, mert az ország élelmiszerkészletére sokkal több a reflektáns, mint normális időkben. Nem szabad elfelejteni, hogy a katona több húst és több kenyeret eszik, mint amennyit civil korában evett. Ma az első a katona és a hadvezetőségnek hosszú időre gondoskodnia kellett megfelelő élelmiszerkészletről. Mivel pedig a tavalyi buza- és rozstermés lényegesen alatta maradt a normális termésnek: érthető, hogy az óriási mértékben megnövekedett kereslet nagyon alkalmas arra, hogy abnormis árakat és abnormis helyzeteket teremtsen. Ehhez járul még a publikumnak igen gyakran ok nélkül való félelme, hogy élelem nélkül marad. Ezt a félelmet igen sok lelkiismeretlen ember a maga javára hasznosítja. Ezek az okok idézték elő a drágaságot, melynek evolúcióját a kormányhatalom a maximális árak megállapításával akarta letörni. A maximális árak megállapításának azonban nem volt minden tekintetben az a jótékony hatása, amit vártak tőle. A maximális árak arra voltak jók, hogy az élelmiszerszállítványokat igen gyakran eltérítették Budapest utjából Bécs felé, ahol magasabbak a maximális árak. Most tehát ott tartunk, hogy a kereskedő csak akkor

adja el marháját, sertését Budpesten, ha itt is megkapja érte a bécsi árakat. Ilyen viszonyok között, ilyen nehéz időkben a főváros hatósága igazán emberfölötti munkát végez, hogy minden akadályt leküzdve biztosítsa a főváros publikuma számára a legszükségesebb élelmicikkeket. Érthető, hogy a főváros hatósága, okulva a tapasztaltakon, most már nem sürgeti a kormánytól az újabb maximális árszabásokat.

— Nekünk fontosabb, hogy elegendő élelmiszerkészlethez jussunk, mint az, hogy az élelmiszerek maximális ára alacsonyra legyen szabva. — mondták munkatársunknak a városházán. — Mit használ a főváros publikumának, ha a maximális árak alacsonyak és a kereskedők Bécsbe viszik a portékájukat. Mi tehát arra törekszünk, hogy Budapest publikuma a háboru ideje alatt szükségét ne szenvedjen. Ezt a célunkat el akarjuk érni még a legnagyobb áldozatok árán is, de a mi főrekvésünknek, a mi erőlködésünknek csak akkor lesz sikere, ha maga a publikum is támogat bennünket törekvésünkben. Ezt azért hangsúlyozom, mert a mi publikumunk — úgy látszik — nem látja át, hogy súlyos, sőt igen súlyos napok elé megyünk és nem helyes, hogy a lakosság jó része most is úgy akar élni, mintha nem is lenne háboru. Nem akar engedni a *standard of life*-ből; nem tud takarékoskodni. Ezen a helyzeten pedig változtatni kell, mert a hatóság akciója, a hatóság erőlködése — amint már említettem — csak akkor lesz sikeres, ha a publikum ebben az akciójában támogatni fogja a hatóságot.

— Nincs célja például, hogy egyesek olyan

nagy élelmiszer készletet halmoznak föl az ételkamrájukban, mely készleteket egyelőre úgy sem tudnak teljesen felhasználni. Nem szabad elfelejteni, hogy az élelmiszer készletek ok nélkül való felhalmozásával nem csak magunknak nem használunk, hanem a készlet elvonással segítünk megdézmitálni a gyöngébb keresztű polgártársaink mindennapi élelmét. Az élelmiszerek e fajta haszon nélkül való felhalmozása egy fajtája a pazarlásnak és mi nem vagyunk hozzá elég gazdagok, hogy e fajta fényűzést megengedhetnénk magunknak.

— Egyébként a hatóságnak az a célja, hogy megállapítja, hogy az egyes háztartásokban mennyi a haszontalanul felhalmozott élelmiszer-készlet és föl fogjuk hívni a publikumot, hogy a készlet fölöslegét bocsássa a hatóság rendelkezésére. Ha a felhívásnak nem lesz fogamatja, akkor a hatóság esetleg szigorubb rendszabályokhoz fog nyulni.

— A publikum lisztészaklatát ként gondoskodik a főváros hatósága. Normális időben Budapest népe havonta százezer méter-mázsza lisztet fogyaszt. Szóval hat hónapra hatszázezer métermázsára lenne szükség. Mivel azonban háboru van: takarékoskodni kell és meg kell elégednie a publikumnak kevesebb liszttel. A főváros ígéretet kapott a kormánytól, hogy a rekvirált lisztkészletből háromszázezer métermázsát a publikum között való szétosztás céljából átenged a fővárosnak. Sőt szó van róla, hogy a katonai liszt rekvirációkból is juttatnak a fővárosnak, ami helyes is, már csak azért is, mert ez idő alatt a főváros nemcsak a saját intézményeit, kórházait látja el kenyérral, hanem az összes hadikórházakat, klinikákat, fegyházakat és

hasonló rendeltetésű állami intézeteket. A jövő héten 70 vagon buza jön a fővárosba. A főváros ebből is kap. Szóval aggodalomra nincs ok, de az bizonyos, hogy a háborút a hatóság csak a publikum támogatásával tudja végigharcolni.

— A finyáskodásról le kell szoknia a pesti publikumnak és le kell tennie a gyomor-előítéletekről. Vegyünk példát a németektől. Hogy a mi publikumunkra mennyire ráfér egy kis példaadás, arra legjellemzőbb a következő eset. A városi kenyérgyár — amely nemsokára már fölemelt kvantumban fogja gyártani a kenyeret — kukoricaliszttel kévert lisztből süített kenyeret. (Elvégre is készen kell lennünk mindenre.) És dacára annak, hogy a pékboltokban minden kenyér elfogyott, a sokkalta olcsóbb málélisztes, jóminőségű kenyeret a kenyérgyár nyakán hagyták.

— A hatóság mindent elkövet természetesen, hogy husban se lásson hiányt a publikum. Sajnos, a huskérdés még nehezebb probléma, min a liszt-kérdés. A helyzet az, hogy a háboru elején nagyon rendszertelenül fogtak hozzá az állatállomány pusztításához. Sok mindenféle oka volt ennek, úgy hogy hirtelenben nem is tudja az ember, hogy kit hibáztasson érte. Most pedig úgy áll a dolog, hogy az árakat nagyon fölverték a konjunkturák. Tegnap például Budapesten 2.50 korona volt az élő sertés ára, Bécsben 3.20 korona. Természetesen, aki teheti: Bécsbe viszi a portékáját, mert ott többet kap érte és ha az ember azt akarja, hogy Budapestnek is jusson husállat, akkor a bécsi árakat kell fizetnie. De azért reméljük, hogy a huskérdést is megoldják. Egvelőre jelentékeny a szarvasmarha-felhajtás, a sertés-felhajtással is meg lehetnénk elégedve, ha Bécs nem verné fel napról-napra magasabbra az árakat. Különbén a főváros élelmiszer-üzeme elég jelentékeny mennyiségben zsírt, vaját, burgonyát szerzett be és ezeket fogja árusítani a hatósági boltokban. Ezenkívül halárusító boltokat állítanak föl, amelyekben édesvízi halakat árulnak. Ezeket a bódékat halászoknak adja bérbe a város, és csak az árakat és a halfajtákat állapítja meg a hatóság. A halárusításnál sok gondot okoz a publikum válogatós természete. A publikum harcsát és fogast szeretne vásárolni ezekben a bódékban, pedig csak pontyot fognak árulni. Ha ugyan árulnak. Tudni lehet, hogy úgy alakulnak a viszonyok, hogy hal helyett lisztet és egyéb élelmiszereket árulnak a halasbódékban is.